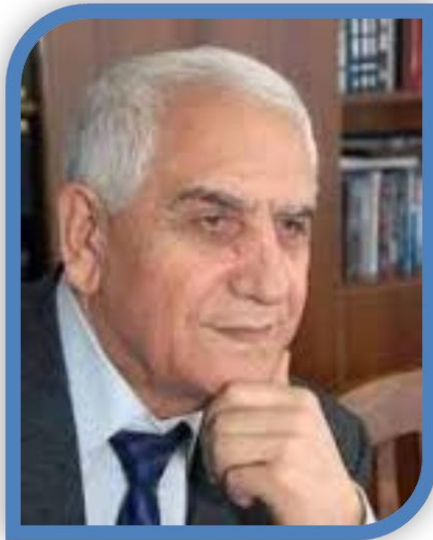

*AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MƏDƏNİYYƏT VƏ TURİZM
NAZİRLİYİ
F.KÖÇƏRLİ ad. RESPUBLİKA UŞAQ KİTABXANASI*

ÜRƏKLƏR ÜÇÜN YAZAN ŞAİR
NƏRİMAN HƏSƏNZADƏ - 85

BAKİ - 2016

Nəriman Həsənzadə fikir və məna şairidir, onun sağlam, billur poeziyasının çox dərin qatlarında çağdaş Azərbaycan varlığının çox ciddi münaqişələri dilə gəlir, alovları şölə saçır. Əzab və iztirabları, ümid və qayğuları çırpınır. Buna görə bu poeziya bədii idrak əhəmiyyətinə, öyrənilməyə, araşdırılmağa tam layiqdir, bədii-estetik tərbiyə, kamilləşmə vasitəsidir.

Xəlil Rza Ulutürk

*Sözün nə ucası nə alçağı var,
əziz dost, şerini asta oxu sən.
Səs-küylə özünə əl çaldıranlar,
səssiz-küysüz çıxır sonra cərgədən.*

*Fikir ver misraya, adi sözə də,
duyan kəs səssiz də gərək eşitsin.
Sıxılma, qulağın eşitməsə də,
ürəyində oxu, ürək eşitsin.*

ƏSƏRLƏRİ

KİTABLAR

Kiril qrafikası ilə

Seçilmiş əsərləri : şeirlər, poemalar. - Bakı : Azərənəşr, 1987
- 376 s.

Bir az möhlət istəyirəm ömürdən : şeirlər və poemalar . -
Bakı : Yazıçı, 1981. - 454, [1] s.

Bütün millətlərə : şeirlər, poemalar, publisist qeydlər. - Bakı
: Yazıçı, 1991. - 360 s.

Gəlimli - gedimli dünya : poeziya. - Bakı : Şərq-Qərb, 1995
- 316 s.

Könlüm şeir istəyir : şeirlər . - Bakı : Azərənəşr, 1964. - 84 s.

Mənim gecəm gündüzüm : şeirlər və poemalar. - Bakı :
Gənclik, 1973. - 235, [1] s.

Mənim nigahımı pozdu təbiət. - Bakı : Yazıçı, 1989. - 238 s.

Nabat xalanın çərəyi : povest . - Bakı : Gənclik, 1986. - 184
[1] s.

Nəriman : epik-dramatik poema.-Bakı : Yazıçı, 1978.-196 s.

Niyə demədiniz : şeirlər. - Bakı : Gənclik, 1970. - 131, [1] s.

Pompeyin Qafqaza yürüşü : dramatik xronika . - Bakı :
Azərbaycan Ensiklopediyası, 1995. - 62 s.

Poylu-beşiyim mənim : Poylu eposu. - Bakı : CBS
Polygraphic production, 2007. - 144 s.

Sən bağışladın : şeirlər və poemalar. - Bakı : Gənclik, 1979.
- 152, [1] s.

Taleyin töhfəsi : şeirlər. - Bakı : Gənclik, 1993. - 264 s.

Zümrüd quşu : epik-dramatik poema. - Bakı : Gənclik, 1976.
- 142 [1] s.

Latın qrafikası ilə

Seçilmiş əsərləri : poeziya. - Bakı : Şərq-Qərb, 2004. - 336
s. - (Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı). - Kitab Azərbaycan
Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin "Azərbaycan dilində
latın qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi
haqqında" 12 yanvar 2004-cü il tarixli Sərəncamı ilə nəşr
olunub. - Kitaba çağdaş şairimiz Nəriman Həsənzadənin
müxtəlif illərdə qələmə aldığı şer və poemalardan seçmə
nümunələr daxil edilmişdir.

Poylu-beşiyim mənim: Poylu eposu – B.: CBS Polygraphic
production, 2007. -144 s. Kitabda müdrik sənətkarın
aforizmlərilə, dünyanı dərk etmək istəyilə tanış olur,
humanist duyğularla yaşadığının şahidi oluruq.

Nizami: Müasirim haqqında poema. – B. : Şirvanəşr,
2009. - 108 s.

KİTABLARDA

Ankarada Məmməd Əmin Rəsulzadənin məzarı : şeir // Seçilmiş əsərləri. - B. : Şərq-Qərb, 2004. - S.34-35.

Atabəylər // Azərbaycan dramaturgiyası antologiyası. 4 cildə. C.3. - B. : Şərq-qərb, 2007. - S.58-163.

Azərbaycan : himn // Seçilmiş əsərləri. - B. : Şərq-Qərb, 2004. - S.145-146.

Beynəlxalq məhkəməyə, bütün millətlərə : şeir // Azərbaycan harayı. - B. : Respublika Xatirə Kitabı Redaksiyası, 2002. - S.45-46.

Burjua şairi : Cavidə həsr olunur // Seçilmiş əsərləri. - B. : Şərq-Qərb, 2004. - S.58-59.

Cavidin : şeir // Seçilmiş əsərləri. - B. : Şərq-Qərb, 2004. - S.153-154.

Cəbhə bayatıları // Seçilmiş əsərləri. - B. : Şərq-Qərb, 2004. - S.37-39.

Dünyada tərifi bir gün görmədim : Bəkir Nəbiyevə // Seçilmiş əsərləri. - 2009. -21 aprel. - S.88-89.

Əbədiyyət : Zərifə Əliyevanın xatirəsinə // Seçilmiş əsərləri - B. : Şərq-Qərb, 2004. - S.146-148.

Gəncə üsyanı : şeir // Seçilmiş əsərləri. - B. : Şərq-Qərb, 2004. - S.26-27.

Xəlilin göz yaşı : Xəlil Rza Ulutürkə // Seçilmiş əsərləri. - B. : Şərq-Qərb, 2004. - S.64-65.

İstiqlal laylası : Əli Tudəyə // Seçilmiş əsərləri. - B. : Şərq-Qərb, 2004. - S.76-78.

Kitabxanaçı : şeir // Seçilmiş əsərləri. - B. : Şərq-Qərb, 2004. - S.78-79.

Qanlı kitab : şeir // Seçilmiş əsərləri. - B. : Şərq-Qərb, 2004 - S.41-42.

Məhəbbət : Bəhram Mansurova ithaf olunur // Seçilmiş əsərləri. - 2004. - S.100-101.

Mir Cəlal hey... : şeir // Seçilmiş əsərləri. - 2004. - S.89.

Mənim tarixim : şeir // Seçilmiş əsərləri. - B. : Şərq-Qərb, 2004. - S.122-123.

"Nazim Hikmət" silsiləsindən // Seçilmiş əsərləri. - B. : Şərq-Qərb, 2004. - S.137-140. - Silsiləyə "Sabah gələsiydi" "Mən bilsəydim" şeirləri daxil edilmişdir.

Payız : şeir // Seçilmiş əsərləri. - B. : Şərq-Qərb, 2004. - S.107.

Şəhidlər xiyabanı : şeir // Seçilmiş əsərləri. - B. : Şərq-Qərb, 2004. - S.40-41.

DÖVRİ MƏTBUATDA

Ağşın ; Hinkir-Minkir ; Məsmallar qızı əziz Məsmalıya : [v b. şeirlər // Yada düşdü. - 2013. - № 4. - S. 18-22.

Bəxt; Ürəyim ananı istəyir, qızım; Qadınsız həyat; Yaşa hayıfsan və b. şeirlər // Yeni Mədəni-maarif jurnalı. - 2008.

- № 11. - S.60-66.

Bir əsgərin bayraq qızı : şeir // Kaspi. - 2013. - 2-4 mart. - № 40. - S. 21. - şeirin əvvəlində Akif Əhmədginin Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Məzahir Rüstəmovə həsr olunmuş “Ad günündən cəbhəyə” adlı yazısı verilmişdir.

Girov : şeir // Ədəbiyyat qəzeti. - 2011. - 22 aprel. - N 14. - S. 3.

Kiməm mən ; Zirvə ; Səhər həsrəti ; Fikir eləmə : şeirlər // Qobustan. - 2011. - N 3. - S. 29.

Qızınız gələcək, mən getməliyəm... : şeir // Mədəni Həyat. - 2014. - № 6. - S. 92.

Qızmaz : şeir // Mədəni həyat. - 2012. - № 10. - S. 90.

Məhəbbət : şeir // İşıq. - 2015. - № 3. - S. 35.

Məni bayraq kimi tutun yuxarı : şeir // Ədəbiyyat qəzeti. - 2011. - 22 aprel. - N 14. - S. 1.

Nuru Paşa : poema // Azərbaycan. - 2010. - N 2. - S.2-11.

Poylu-beşiyim mənim ; Xoş məramlı səfir ; Əlvida,şair və s : şeirlər // Azərbaycan. - 2006. - № 4. - S.40-51

Ruhla görüş ; Leyli necə qıydı ; Gül, ey bəxtəvər : [və b. şeirlər] // Ədəbiyyat qəzeti. - 2013. - 24 may. - № 19. - S. 5

Səndən qabaq, məndən qabaq ; Yaşayır ; Yerdə yer həsrəti və b. şeirlər // Ədəbiyyat qəzeti. - 2015. - 23 may. - № 32/33. - S. 16-17.

Səni sevdim ki ; Etiraf ; Yaşa hayıfsan və b. : şeirlər //
Mədəni Həyat. - 2013. - № 3. - S. 96-100.

Sözü tara verin... : poema // Ədəbiyyat qəzeti. - 2012. - 23
iyun. - № 23. - S. 3.

Sözü Tara verin : poema : Mehriban xanım Əliyevaya ithaf
// 525-ci qəzet. - 2012. - 15 fevral. - № 26. - S. 7.

Şəhidlər xiyabanı : şeir // Azərbaycan. - 2008. - 22 yanvar. -
S.3.

Şuşa : şeir // Ədəbiyyat qəzeti. - 2014. - 9 may. - № 17. - S.
14.

Vaqif : Molla Pənah Vaqifə həsr olunmuş şeir // Ədəbiyyat
qəzeti. - 2012. - 27 yanvar. - № 3. - S. 1. - Şeir Şuşada Vaqif
abidəsinin açılışı münasibətilə 12 yanvar 1982-ci ildə
yazılmışdır.

Uşaq əsərləri

Heç nə istəməyən qız ; Xatirə ; Dişləri mırıq, düyməsi qırıq
şalvarı qısa, qardaşım İsa və s. : şeirlər // Azərbaycan uşaq
ədəbiyyatı antologiyası. 3 cildə. C.2. - B. : Öndər, 2004. -
S.239-249.

Heç nə istəməyən qız : şeir // Göyərçin. - 2013. - № 1. - S.
6. - [şeir ilk dəfə "Göyərçin" jurnalının 1965-ci il 6-cı
sayında dərc edilmişdir].

Qoca çobanın hekayəti. - Bakı : Uşaqgəncnəşr, 1960. - 30 s.

MƏQALƏLƏRİ

Böyük ədəbiyyatı böyük xarakter yaradır : [xalq şairi Nəriman Həsənzadə ilə müsahibə / söhbətləşdi S. Hüseynoğlu] // Ədəbiyyat qəzeti. - 2014. - 16 may. - № 18. S. 1;8-9.

Ədəbiyyat insanı unudulmağa qoymur : [Azərbaycanın xalq şairi Nəriman Həsənzadə ilə müsahibə / söhbətləşdi F. Hüseyin] // Kəsp. - 2014. - 5 iyul. - № 116. - S. 11.

Ədəbiyyatımızın təəssübkeşi // Yeni Mədəni-maarif jurnalı. - 2008. - № 5. - S.11-12.

Hər anın öz hökmü var : Hüseyin İbrahimov haqqında // Ədəbiyyat qəzeti. - 2008. - 18 aprel. - S.2.

Həyat və sənət sınaqlarında [A.Vəfalı, Ə.Yusifqızı, A.Kazımov, ədibin bacısı Təzəxanım, N. Həsənzadə və M.Teymurla söhbət / yazdı S.İbrahimova] : Yusif Əzimzadə - 100 // Ədəbiyyat qəzeti. - 2007. - 10 avqust. - S.2.

İlham dolu ürəklə : Zəlimxan Yaqub - 60 // Ədəbiyyat qəzeti. - 2010. - 22 yanvar. - N 3. - S.4.

İstedadı görmək milləti sevməkdir... : Böyükağa Qasımzadə - 90 // Azərbaycan. - 2006. - №3. - 136-138.

Mən "Ədəbiyyat və incəsənət" qəzetini oxuyuram : 22 iyul Milli mətbuat günü // Ədəbiyyat qəzeti. - 2013. - 19 iyul. - № 27. - S. 4.

"Məni yaxşılar heyrləndirir" : yazıçı Məmməd Oruc haqqında // Ulduz. - 2007. - № 3. - S.67- 70.

Müqəddəslər haqqında danışanda pəklaşırım : Nəriman Həsənzadə ilə müsahibə / yazdı G.E.Tomarlı // Kaspi. - 2015. - 19 dekabr. - № 214. - S. 10.

Nəğmələrdə yaşayan şair ömrü : İslam Səfərli - 85 // Xalq qəzeti. - 2008. - 5 fevral. - S.6.

Öz xalqının və öz əsrinin poetik səsi : Kalmık yazıçısı Davit Kuqultinov haq-da // Ədəbiyyat qəzeti. - 2006. - 30 iyun. - S.6.

Prometey güclü insan : Heydər Əliyev - 85 // Azərbaycan müəllimi. - 2008. - 7 may. - S.4.

Səmimiyyət : Musa Quluzadə - 75 // Ədəbiyyat qəzeti. - 2014. - 23 may. - № 19. - S. 14.

Ulu öndər Heydər Əliyev xalqımızın mütəfəkkir və ziyalılarının xatirəsini həmişə uca tuturdu // Azərbaycan. - 2008. - 12 dekabr. - S.6. -

HAQQINDA

Kitablar

Axundlu Y. Səmimi hissələr tərənnümçüsü : Nəriman Həsənzadə haqqında // Mənim ədəbi dünyam. - B. : Maarif, 1998. - S.21.

Əhmədli S. Xalq şairi Nəriman Həsənzadəyə Poylu beşiyimdən məktub. - Bakı : MBM, 2008. - 128 s.

Nəriman Həsənzadə : Haqqında yazılanlar. - Bakı : Nağıl

evi, 2012. - 572 s. Azərbaycan və rus dillərində.

Yusifli V. Şeirimizin Nərimanı. - Bakı : MBM, 2011. - 272 s. - Xalq şairi Nəriman Həsənzadənin anadan olmasının 80 illiyinə həsr olunmuşdur.

DÖVRİ MƏTBUATDA

Ağabalayeva S. "Məni bayraq kimi tutun yuxarı..." : Nəriman Həsənzadə - 80 // Azərbaycan. - 2011. - N 2. - S. 58-66.

Aranlı S. Şairlik yaşının ölçüsü olmur : Nəriman Həsənzadə - 80 // Ədəbiyyat qəzeti. - 2011. - 22 aprel. - N 14. - S. 3.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev "Xalq yazıçısı" və "Xalq şairi" fəxri adlarına layiq görülmüş bir qrup ədəbiyyat xadimi ilə görüşmüşdür : Görüşdə Nəriman Həsənzadə də iştirak etmişdir // Azərbaycan. - 2006. - 29 iyun. - S.1-2.

Binatlı İ. B. Nuru Paşa : Nəriman Həsənzadənin eyniadlı poeması haqqında // Ədəbiyyat qəzeti. - 2010. - 28 may. - N 21. - S.1,5.

Əsədov V. Səməd Vurğunun zəmanəti ilə : yazıçı Nəriman Həsənzadə haqqında // Xalq qəzeti. - 2009. - 8 yanvar. - S.7

Əziz A. Kişinin qadını varsa, ona batmaq olmaz : Nəriman Həsənzadə : "Hamı bu dünyada qocalacaq, amma tək qocalmaq dərd verir hərdən" // Kəsp. - 2016. - 8 yanvar. - N 3. - S. 21.

Fərəcova Z. "Demək istədiklərim bir ömrə sığmaz" : Nəriman Həsənzadə haqqında // El. - 2009. - №4. - S.4.

Cəfərov N. Ədəbiyyatımız, Birliyimiz... "Ədəbiyyat qəzeti"miz // Ədəbiyyat qəzeti. - 2009. - 24 iyul. - S.3.

Əhmədli S. Həsərət şairi : həyatı və sənəti : Nəriman Həsənzadə - 80 // Ulduz. - 2011. - N 4. - S. 75-79.

Hacıyeva M. "Nuru Paşa" dastanı poetik qardaşlıq abidəsidir: Nəriman Həsənzadə - 80 // Xalq qəzeti. - 2011. - 19 mart. - N 62. - S. 8.

Hüseynoğlu S. "Eşidir şairi, dünya kar deyil" : Nəriman Həsənzadənin əsərlərinin yeddi cildliyinin nəşri haqqında // Ədəbiyyat qəzeti. - 2010. - 10 dekabr. - N 48. - S.2.

Xəlilzadə F. Bir şair ömrünü yaşatmaq üçün... : Nəriman Həsənzadə - 80 // Azərbaycan. - 2011. - 19 fevral. - N 39. - S.7.

İsmayıloğlu A. Şairin gözəllik aləmi : Sadıq Şükürovun "Nəriman Həsənzadənin yaradıcılığında estetika məsələləri" adlı kitabı haqqında // Ədəbiyyat qəzeti. - 2009. - 14 avqust. - N 31. - S.4.

Kamal R. Nəriman Həsənzadə: Ömrün və şerin içində susma macalı // Ədəbiyyat qəzeti. - 2015. - 7 mart. - № 14/15. - S. 23.

Kamal R. Söz taleyin özü kim? : Xalq şairi Nəriman Həsənzadənin 80 yaşına // Ədəbiyyat qəzeti. - 2011. - 18 fevral. - N 6. - S. 4.

Mehdiyeva F. "Ürəyim çox sığal görüb" : Xalq şairi Nəriman Həsənzadə ilə söhbət // Ulduz. - 2010. - N 9. - S.63-65.

Nəcəfzadə Q. Əyləşdiyim stul : "Azərbaycan" jurnalı
poeziya şöbəsinin redaktoru olmuş sənətkarlarla yanaşı
Nəriman Həsənzadə haqqında da məlumat var// Azərbaycan
- 2010. - N 3. - S.171-176.

Nəriman Həsənzadə - 80 / Azərbaycan Yazıçılar Birliyi //
Ədəbiyyat qəzeti. - 2011. - 18 fevral. - N 6. - S.1.

Nəriman Həsənzadə haqqında deyilənlər : Nəriman
Həsənzadə - 80 // Ədəbiyyat qəzeti. - 2011. - 18 fevral. - N
6. - S.4.

Səksəni adladın, yüzə nə qaldı : Nəriman Həsənzadə //
Qobustan. - 2011. - N 3. - S. 28.

Sərvaz. Aydan arı, sudan duru : Nəriman Həsənzadə - 80//
Ədəbiyyat qəzeti. - 2011. - 1 aprel. - N 11. - S. 6.

Sərvaz. Durur ayrıldığı kölgəli çinar... : Nəriman
Həsənzadə - 80 // Ədəbiyyat qəzeti. - 2011. - 11 mart. - N 9
- S. 5.

Sərvaz. Görüşümüz hər zamanda ziyarətdir : xalq şairi
Nəriman Həsənzadənin "Seyid Nigari türbəsi" poeması //
Ədəbiyyat qəzeti. - 2015. - 12 dekabr. - № 62. - S. 9.

Sərvaz. Şərimizin Nərimanı : Nəriman Həsənzadə - 80 //
Ədəbiyyat qəzeti. - 2011. - 11 mart. - N 9. - S. 4.

Ülvi A. Aviasiya elmimiz yüksəliş yollarında // Xalq qəzeti
- 2006. - 29 oktyabr. - S.7.

Vəfalı A. Ədəbiyyatımızın salnaməsi : "Ədəbiyyat qəzeti" -
80 // Ədəbiyyat qəzeti. - 2014. - 10 yanar. - № 1. - S. 1-3.
Məqalədə Nəriman Həsənzadə haqqında da söz açılır.

Vəli M. Vallah : şeir Nəriman Həsənzadəyə həsr olunub //
Ulduz. - 2010. - N 2. - S.22-23.

Vüsal B . Qarabağlı övliya şair barədə dastan : Xalq şairi
Nəriman Həsənzadənin "525-ci qəzet"in səhifələrində çap
etdirdiyi "Şeyx Nigari türbəsi" poeması haqqında //
Ədəbiyyat qəzeti. - 2015. - 16 yanvar. - № 2/3. - S. 28.

Yusifli V. Şeirimizin Nərimanı : Nəriman Həsənzadə - 80 //
Azərbaycan. - 2011. - N 2. - S. 53-57.

Yusifli V. "Nabat xalanın çörəyi" : Nəriman Həsənzadə-80
// Kaspi. - 2011. - 19-21 fevral. - N 32. - S. 17.

GİROV

*Bilmirəm, bir ömrü yaşamışammi,
Ya heç yaşamağa başlamışammi?!
Bəlkə yüz ilim var hələ qabaqda,
bəlkə birçə həftəm qalib o vaxta.*

*Deyirlər, söz qalır dünyada yalnız,
Gəldi-gedəriyik qalan hamımız.
Deyə bilmişəmmi qalan söz olsun,
adımla çəkilən filan söz olsun.*

*Adım Nərimanın adıdır, nə qəm,
O şöhrət qazanıb getdi bu ada.
Şöhrətli bir adı yaşadan mənəm,
Şöhrətsiz olan da mənəm dünyada.*

*Adlar yolumuza çıraq olurlar,
Yolların mənzili kəsə olmayır.
Bir söz qəzasında həlak olurlar,
bu ömür-hər ömrə nəsib olmayır.*

*Ürəkdir bu eşqlə qaynayıb-daşan,
Sinəmdə çırpınır alışmaq üçün.
Bir insan ömrünü girov qoymuşam,
Bir şair ömrünü yaşatmaq üçün.*

Nəriman Həsənzadə

Tərtib etdi:

Əhmədova S.